

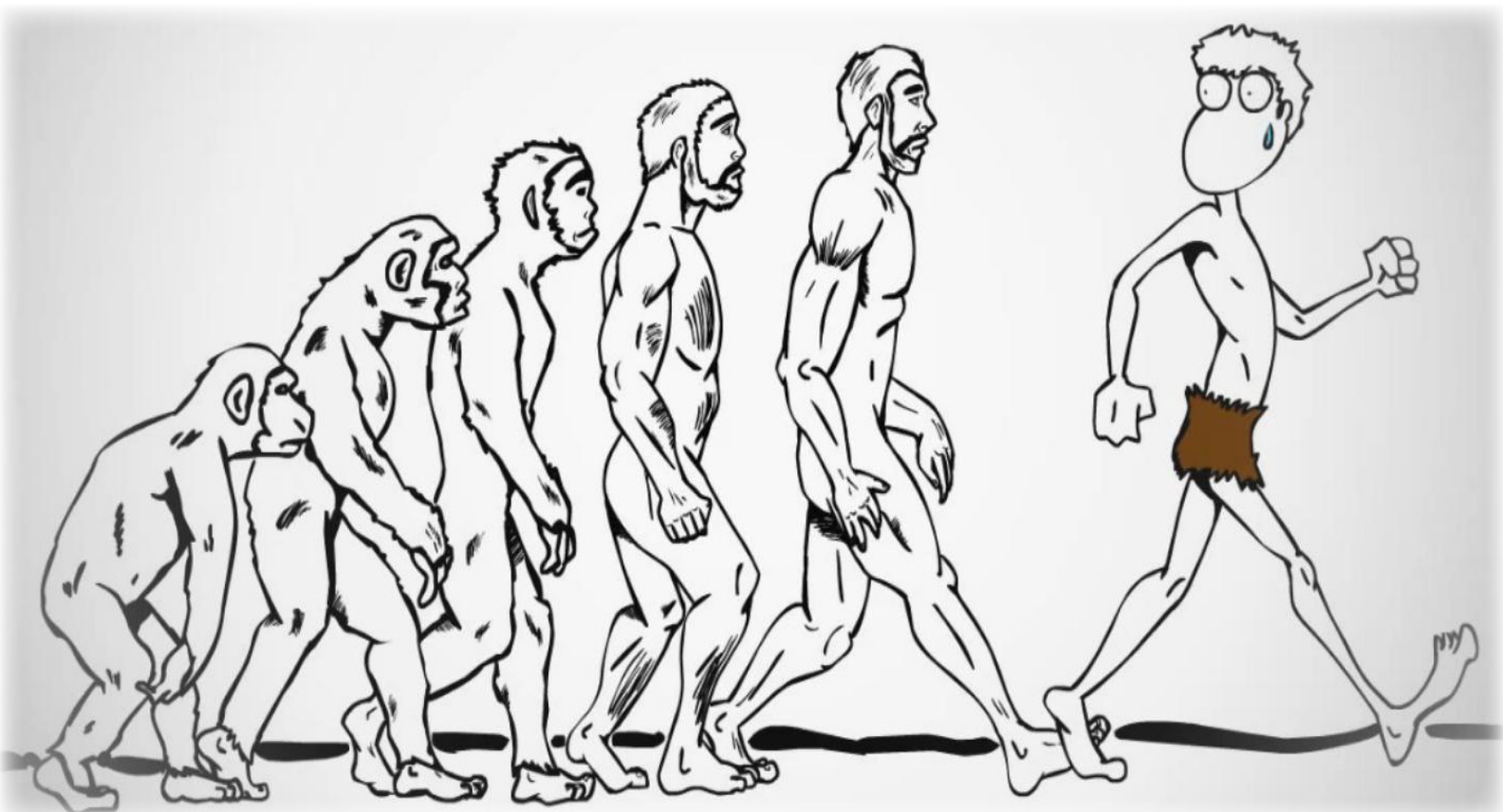

CRU-EVOLUCIÓ

Mira el món diferent!

Una aposta de ciutadania global
des de l'escola

BAT - causes

CAUSES de les DESIGUALTATS

Necessito un préstec!

OBJECTIUS

- o Conèixer el concepte del deute extern amb perspectiva històrica.
- o Apropar als alumnes la problemàtica dels països endeutats.
- o Conèixer les conseqüències que provoca el pagament del deute extern.
- o Identificar la relació existent entre deute extern i desenvolupament.

CONTINGUTS

- o Vocabulari propi de la temàtica del deute.
- o Identificació de les causes de la pobresa i el subdesenvolupament. Valoració crítica de la cooperació internacional en relació al desenvolupament de les economies locals.

DESENVOLUPAMENT

- o Proposem una dinàmica de grup per tal d'apropar-nos, mitjançant un exemple, al problema que suposa per a molts països el deute extern. Abans de dur a terme la dinàmica pròpiament dita, caldrà aclarir alguns conceptes bàsics sobre el deute extern. Us proposem uns textos i gràfics en la documentació complementària que ajudaran a comprendre millor els conceptes bàsics relacionats amb el deute extern.
- o A la dinàmica proposada, els alumnes hauran de recrear una situació real en la que es troben molts països a l'hora de realitzar els seus pressupostos anuals. Els estaments internacionals els imposen condicions a canvi de l'accés a quantitats de diners per poder tirar endavant el país. Aquestes condicions se sumen al deute pendent, el qual també s'ha de tenir en compte a l'hora de realitzar el pressupost.

COMPETÈNCIES BÀSIQUES

- o Aplicar certs models a casos concrets, valorant que els models ajuden a l'anàlisi de la realitat però comporten una certa simplificació.
- o Analitzar i proposar mesures de política econòmica que puguin ajudar a reconduir o resoldre determinats problemes i/o desequilibris econòmics.
- o Establir també les limitacions o inconvenients que pot suposar la seva implantació, la recerca d'objectius contraposats o els interessos polítics.
- o Explicar les principals característiques que diferencien el sistema d'economia de mercat respecte d'altres. Prendre consciència de les relacions entre el sistema econòmic i els fenòmens socials.

Necessito un préstec!

POSEM-NOS EN SITUACIÓ...

• Sou el govern d'un petit país anomenat República Democràtica de Ixim. El vostre objectiu és elaborar el pressupost anual del vostre país. Per això heu de tenir en compte les vostres necessitats i l'enorme deute que heu contret. Necessiteu un préstec del Fons Monetari Internacional (FMI) indispensable per a l'economia del vostre país. Per aconseguir-ho, l'FMI ha de donar el vistiplau al vostre pressupost anual.

• Un cop elaborat el pressupost, una persona representant, que farà les funcions del o de la ministra d'Economia, l'ha de presentar a l'FMI (paper representat pel vostre professor o professora), amb qui haureu de negociar i aconseguir que l'aprovi i accedeixi a concedir l'ajuda que promet.

Tingueu en compte que l'FMI té poder per rebutjar o donar instruccions i pistes per a que es modifiqui. Necessiteu el préstec sigui com sigui, així que heu de desplegar totes les vostres arts negocia-dores.

• La negociació finalitzarà quan aconseguiu el préstec sol·licitat. Un cop assolit l'acord, analitzeu com queden els pressupostos finals, exposant els vostres resultats a tota la classe:

o Quines partides guanyen

o Quines es veuen reduïdes i per què

o Conseqüències dels canvis pressupostaris

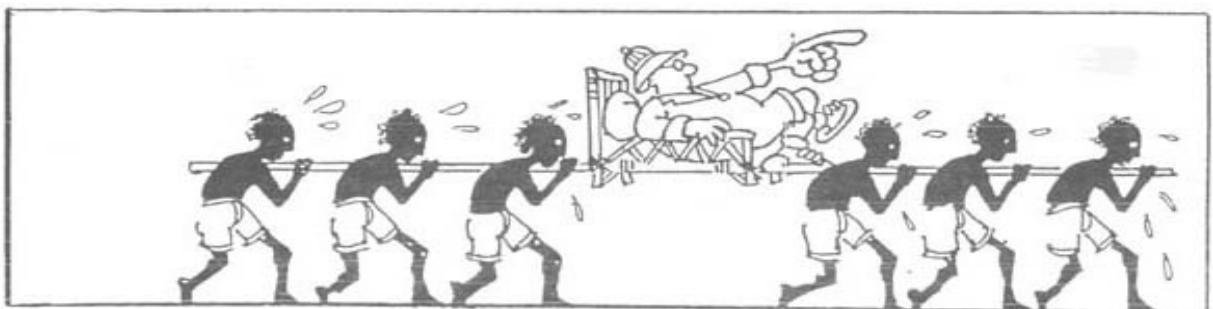
• Finalment, poseu en comú com us heu sentit mentre realitzàveu els pressupostos i durant la negociació.

PER A LA REFLEXIÓ...

Els Plans d'Ajustament Estructural (PAE), s'apliquen per garantir que un país pugui fer front a futurs pagaments. Es tracta d'uns programes econòmics rígids que comporten alts costos socials i que són necessaris per a la renegociació del deute. Els governs es veuen forçats a decidir quins sectors públics salvar i quins reduir. Lamentablement són els sectors més pobres i vulnerables els que tenen menys possibilitats de protegir-se davant aquest procés. Els PAE són liderats per l'FMI i busquen garantir als creditors el cobrament del deute. Les mesures més habituals dels PAE són:

- o Augmentar els impostos per incrementar les contribucions i equilibrar el pressupost.
- o Reduir la despesa en sanitat, ensenyament i serveis socials.
- o Devaluar la moneda nacional, augmentant els costos de les importacions.
- o Reduir les subvencions dels aliments de primera necessitat.
- o Reduir els llocs de treball i els salaris dels treballadors en les indústries i els serveis governamentals.
- o Fomentar la privatització de les indústries públiques i la venda a inversors estrangers.
- o Vendre terra a inversors i substituir l'agricultura de subsistència de milers de camperols en terres comunals de l'estat, pels grans cultius mecanitzats de productes bàsics destinats a l'exportació.
- o Reduir els aranzels de les pròpies duanes i altres restriccions al comerç exterior, per potenciar el mercat lliure.

PER SABER-NE MÉS...

El cas de Zàmbia

La renda per càpita de Zàmbia és de 350 dòlars l'any. El 80% de la població viu en l'absoluta pobresa i la SIDA té un creixement galopant.

Aspectes positius del PAE:

- S'ha reduït la inflació del 200% el 1992, al 35% el 1996.
- El mercat de capitals s'ha obert a l'intercanvi exterior.
- El mercat de béns s'ha obert, amb la qual cosa hi ha més béns de consum disponibles procedents de Sud-àfrica.

Aspectes negatius del PAE:

- Atur: 80% d'atur pel tancament d'empreses públiques, la reducció dels serveis civils i el tancament d'indústries.
- Preus més alts: El govern ha eliminat els subsidis per a productes bàsics (blat de moro o adob). El cistell de la compra per a una família de sis membres costava 150\$ al febrer de 1997 mentre que el sou d'un professor o professora era de tan sols 45\$.
- Salut i educació: Fa deu anys Zàmbia tenia un dels índexs d'escolaritat més alts d'Àfrica. Avui menys de la meitat dels nens i nenes van a l'escola. Com que les famílies no poden permetre's el cost de l'educació, les nenes no hi van, es casen abans, tenen més fills i aquests tenen menys oportunitats d'anar a escola.
- Infraestructures: No hi ha recursos per al manteniment i la reparació d'habitatges, sistemes d'aigua, sanejament i carreteres.
- Medi ambient : Els enfocaments ecològics a llarg termini, com la desforestació o els abocadors incontrol·lats, són simplement ignorats.

Amb el suport de

AJUNTAMENT DE
TARRAGONA

Cru-Evolució - Fundació PROIDE

Sant Joan de La Salle, 42 08022 Barcelona. Telèfon 932.377.180.
www.cruevolucio.fundacioproide.org / proide@fundacioproide.org